

REDACTIUNEA,
Tipografia și Administra-
țiunea

BRAȘOV, Piața-mare 80.
Inscripțiile nu se primesc.
Manuscrisurile nu se restituie.

INSERATE:
Primesc la Administra-
țiunea Brașov și la birou-
rile următoare:

Unan la M. Duke Nachf., Hefner
Schalek, Rudolf Mosse. — In Bu-
dapesta la Eckstein Bernát, Tullus Leo-
pold, Blockner L.

PREȚUL INSERATELOR:
Un șir pe 20 bani pentru
o publicare. Publicări
mai dese după tarife și învoială.
Realizate pe pag. a 5-a 1
șir 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXXIII.

Telefon: Nr. 226.

"GAZETA" apare ZILNIC.
Abonamente pentru Austro-Ungar.
— pe un an: —
24 cor. pe 6 luni 12 cor. pe trei
luni 6 cor. — N-rii de Duminică:
patru cor. pe an.

Pentru România și străinătate:
— un an 40 franci, pe șase luni 30
franci, pe trei luni 10 franci.

N-rii de Duminică 8 fr. an.
Se poate prenumăra la toate oficiile
poștale precum și la d-nii colectori.

Abonamentul pentru Brașov:
La Administrația "GAZETEI" pe
1 an 20 C. Pe 6 luni 10 C.
pe trei luni 5 C. Cu dusul
acasă: Pe un an 24 Cor. Pe 6 luni
12 Cor. Pe trei luni 6 Cor. Un exem-
plar 10 bani. — Adă. abonamentele
cât și inserțiile se plătesc înainte.

Nr. 219.

Brașov, Mercuri, 6 (19) Octomvrie

1910.

Chestia de naționalitate.

— Un capitol din broșura apărută în zi-
lele aceste sub titlul »Imperialismul ma-
ghiar« de Dr. Domokos László. —

(1)

În trecutul istoric maghiar ches-
tia de naționalitate nu a avut rol
de frunte. Invaziunea streinilor și-a
luat începutul deja sub Arpadieni,
dar mare a fost numărul și al celorlora,
cari pe vremea venirii Maghiarilor
s-au supus rasei alcătuitoare de stat
a Maghiarilor, au format grupuri, cari
și află sorgintea în motive geogra-
fice și de limbă.

Naționalitățile deci sunt tot atât
de vechi la poalele Carpaților, ca și
supremația rasei maghiare peste
aceasta țară.

Cu toate acestea, cu excepția ca-
sului unic al revoluției lui Horia, nu
a existat chestie de naționalitate până
la 1848, când Camarilla austriacă din
motive politice a asmuțit diferitele
frânturi de popoare asupra Maghiari-
lor revoluționari.

Mișcarea de-atunci a naționali-
tăților însă nu a fost îndreptată în
potrivă rasei maghiare dominante,
fără împotriva clasei proprietarilor,
detentori ai puterii efective; ală-
marea claselor de proletari maghiari
la naționalitățile rebele nu ar fi fost
nici decum ceva de mirat.

Ar fi fost numai repetiția in-
cercării lui George Dozsa, și dacă nu
s'a întâmplat, cauza e a se căuta în
aceea, că aversiunea dinastiei față de
maghiarime a fost de tot prea as-
cutită.

Poporul de rând și-a uitat pro-
priile necezuri și a grăbit întru apă-
rarea clasei dominante strămtorate.

Deja Kossuth pertractează cu
deputațiuni de-ale naționalităților și
politica liberală a lui Deák de pe
timpul transacțiunii ne indică, că

rassele, cari pe baza originii și a
limbei s-au grupat în grupuri dife-
rite, încep să figureze ca elemente
naționale alcătuitoare de stat.

Adevărată chestie de naționali-
tate însă numai de-atunci există, de
când curțile cu jurați maghiare ju-
decă cu grămada pe intelectualii na-
ționalităților pe cuvântul delictelor de
pressă pentru atari declarații, cari de
multeori nu tradează altceva, decât
o mică neprecuțetare.

Apariția aceasta ne spune, că
naționalitățile noastre isolate prin
limba și cultura streină, sau gravi-
tând spre o cultură streină, încep a-și
crea clasa lor de mijloc și încep a-și
ridica masele mari de pe treapta
unei munci de animal la un nivel
intelectual. O evoluție dreaptă și na-
turală se petrece în sânul acestor
frânturi de popoare, pe cari rassa
maghiară până azi nu le-a putut
contopi.

E foarte ușor a răspunde, că de
ce nu a reușit asimilația? De sigur
nu pentru că naționalitățile ar fi opus
o rezistență puternică, ci pentru că în
poporul dominant nu a existat des-
tulă facultate asimilatoare, și pentru
că raportul de până acum față de
naționalități nu a fost sănătos și ra-
țional.

În ultimii 40 de ani ai ocărmui-
rii 67-iste s'au făcut o mulțime de
încercări ca să se ducă la îndepli-
nire contopirea forțată a naționali-
tăților.

Sub Coloman Tisza și mai vâr-
tos sub Desideriu Banffy a funcțio-
nat cu efect și des sulița gendarme-
rească și arbitrii solgăbiraelor.

Periodul acesta, pe baza legătu-
rei de concepte strâns legate de per-
soana lui Banffy, s'a poreclit epoca
politice de solgăbirae.

Pe timpul lui au desfășurat na-
ționalității maghiari tesa, că naționa-

litățile trebuie asimilate prin genera-
țiile lor cele mai fragede.

Au ridicat școli în ținuturile na-
ționalităților și au pretins ca învăță-
torul în limba maghiară să verse cu
pâlnia în capul copiilor de pe sate
aceea știință, pe care aceștia și în
limba proprie numai cu greu o în-
țeleg.

Rezultatele dobândite pe calea
aceasta nu au stat în raport cu mă-
reția programului și cu munca des-
fășurată.

Generația nouă s'a apropiat de
cultura maghiară, dar mai mult nu-
mai în orașe; proprietarii și proleta-
rii dela sate nu au resimțit decât
forță și s'a trezit în ei o ură nes-
tinsă față de tot ce vine dela stat.

Neplăcerile provenite din ma-
ghiarisarea forțată le-a primit din-
tr'un isvor cu aruncul de dare și cu
justiția.

Puterea a stat față în față cu
neputința.

Între astfel de împrejurări nu-i
mirare dacă nu a reușit asimilarea,
pentru că mijloacele drastice ale ras-
sei dominante au trezit numai ură
în naționalități, în loc ca să le fi fă-
cut simpatice puțința contopirii.

Drept pricină al înăsprirei ches-
ției de naționalitate putem privi a-
ceea rățacire mare, că prin porunci
oficioase am putea influența masele
mari de proletari, ca ele să-și pără-
sească și să uite o anumită limbă, pe
care au învățat-o dela mamele lor,
și să se conformeze culturai unei
alte limbi numită oficioasă.

Politica germanisătoare a Mariei
Teresia a fost tot așa de barbară și
de irațională.

Resultatul ei superficial a stri-
cat numai cauzei dinastiei, trezind
ura nepotolită față de ori-ce politică
venită din Viena.

Atunci s'a revoltat în potrivă-i

întreaga societate maghiară, pentru
că a fost vorba de propria-i piele,
iar acum aceeași politică o poartă
față de naționalități.

Masele mari ale naționalităților
nici nu au avut cultură de seamă.

Procedura rațională ar fi fost
deci aceea, ca statul să facă posibil
ca cultura medie a naționalităților să
se urce cu un grad.

O astfel de urcare a intelligen-
ței însă nu se poate efectui decât în
limba poporului și de aceea e stearpă
dela început ori-ce încercare, care
frânge în roată ori-ce puțință a ur-
cării inteligenței prin octroiarea unei
limbi străine.

Pilda statelor din Europa apu-
seană ne dovedește, că contopirea
raselor streine cu totul în alt chip
se poate și trebuie efectuită.

Dacă rassa dominantă promo-
vează valorarea culturai loiale a
frânturilor de popoară de altă limbă
și anume chiar prin respectarea lim-
bei lor proprii, atunci comunitatea
asta lăsată de capul ei și politicește
isolată, de sine se va nisui ca sti-
mulii validității sale să nu fie puși în
mișcare numai din partea unor inte-
rese parțiale, ci să se identifice și
cu interesele societăților omenești tot
mai mari.

Societatea care stă pe un
pedestal mai înalt al culturii de
sine se va acomoda la viața acelu
stat, care îi oferă mai multă pu-
tință de siguranță a averii și a fe-
ricirii.

La urma urmelor cele trei-zeci
de milioane de Maghiari cu masa
lor numerică închipuită încă nu ne
dă nici o dovadă, că va ocupa un
rol mai de seamă în concertul euro-
pean și că în sine deja poate asi-
gura traiul și fericirea cetățenilor
maghiari.

Nu aceea e esențial, că cât de

»FOILETONUL GAZ. TARNS.«

Dancu.

Din povestirile moldovenești ale lui M. Gorkij.

Mai de mult trăia un popor — nici
eu nu știu unde. Știu numai, că țara lor
era înconjurată cu trei părți de păduri
nepătrunse, ear de o parte era împrej-
muită cu câmpii. Erau oameni veseli, bine-
făcuți și curagioși, se îndestulau cu pu-
tin... puteau fi chiar țigani. Și au dat alte
neamuri peste dânși, alungându-i înspre
inima sălbaticii păduri. Aici erau mlaștini
și era întunec, căci pădurea era seculară
și ramurile ei erau așa de strâns imple-
tite, încât nu vedeai cerul și razele soa-
relui abia își puteau croi drum prin des-
șul acesta, spre mlaștină. Ear când razele
ajungeau la apa mlaștinelor, se iscau boale
lute oameni de mureau ca muștele. Plân-
geau femeile și copiii, ear bărbații căți-
au din cap desnădăjduiți. Trebuia să plece
acolo și pentru asta, două căi le ste-
au la îndemână, înapoi unde se aflau
asmanii lor cei neîmpăcați, alta — îna-
inte — acolo erau arbori seculari, îmbră-
țiți strâns cu ramurile lor puternice.
Arborii aceștia stau uniți și neclintii ca
stâncă; ziua erau învăluți de o ceață u-
șoară, ear noaptea erau întunecoși de ne-
pătruns. Și ziua noaptea îi înconjură pă-

durea ca un inel, pe ei, cari se obicuiseră
cu viața liberă dela câmp. Era ceva sinis-
tru când viforul biciuia vârfurile arborilor
și pădurea fremeta, ca și când ar amenin-
ța și ar cânta cântecul de înmormân-
tare pe seama poporului ce s-a sălășluit
într-ânsa.

Dar' erau oameni curagioși și bucu-
roși s'ar fi măsurat pe moarte, pe viață
cu biruitorii lor. Dar' nu trebuiau se
moară în luptă, căci ei păzeau legendele
sfinte, cari s'ar fi pierdut deodată cu
moartea lor. De aceea petreceau nopți
întregi de neodihnă, cumpănind ce aveau
se facă, în freamătul monoton al pădurii.
Cum se sfătuiau, umbrele focului se stre-
curau ușoare în jur de ei și lor li-se
părea, că nu este numai jocul umbre-
lor, ci duhurile rele ale codrului și ale
mlaștinilor își bat joc de neputința lor...

Și ei se gândeau, necontentit se
gândeau. Dar' nimic — nici lucrul, nici
femeile — nu-ți istovește trupul și sufle-
tul, ca gândurile posomorâte, cari îți sug-
inima, ca un șerpe. Și oamenii se întor-
ceau sub povara gândurilor. Deja erau
hotărâți să se reîntorcă la dușman,
să-și jertfească mai bine libertatea, nu-
mai se scape de groaza morții... Atunci
s'a ridicat Dancu, și, el singur, i-a mân-
tuit pe toți.

Dancu era tânăr și frumos. Oamenii
cei frumoși sunt curagioși. Și le-a grăit:

— Cu gândurile astea nu mișcăm
noi nici petricica din drum. De ce să ne
cheltuim puterile în gânduri zadarnice?
Ridicați-vă! mergem în pădure, și cercăm
să o răsbatem, tot o să-i dăm de urmă,
— căci toate au o margine! Ridicați-vă!
Plecăm!...

S'au uitat la el și s'au convins, că el
e cel mai de seamă, căci în ochii lui scân-
teiau putere și loc viu.

— Condu-ne, i-au zis.

Dancu conducea. Cu toți îl urmau
voioși. Calea era grea! De jur împrejur
stăpânea întunerecul, ear' mlaștinile căs-
cau gura lor flămândă, ca se înghiță pe
bieții oameni și arborii baricadau calea
ca un zid puternic. Ramii lor erau imple-
teciiți, ca șerpii și ori-ce pas costa sânge
și sudoare. Și au mers vreme îndelun-
gată... Pădurea era tot mai deasă, pute-
rile tot mai istovite! Și poporul a în-
ceput se murmure împotriva lui Dancu,
spunând, că e tânăr și neumblat și nu știa
încotro are să-i ducă. El însă mergea cu-
ragios și nepăsător înainte.

Odată însă s'a stărnit o furtună și
pădurea fremeta sălbatec și amenințător.
Era așa de întunec, ca și când s'ar fi
pogorât asupra pădurii toate nopțile rân-
dite de Dumnezeu. Și oamenii cei miti-
te mergeau printre arborii cei ucliași, în
mijlocul vuetului grozav, arborii se căli-
nau și trosneau, cântând a mănăie, ear'

fulgerile îi luminau pe câte o clipă cu
lumina lor rece vineție, dispărând tot așa
de repede pe cum au apărut, inspirând
groază și zăpăcesală. Și se făcea ca și
când arborii ar fi prins viețea în lumina
fulgerilor, întinzând brațele lor enorme
după oamenii scăpați din întunerecul
temniței, să-i prindă și să-i încătușeze
earăși. Și din întunerecul ramilor, ceva
îngrozitor râdea înspre pribegi. Greu a
fost drumul ăsta, le a istovit puterile și
hărbăția. Le era însă rușine să o mătur-
risească și, în răutatea lor s'au năpustit
asupra lui Dancu. Și îi făceau muștrări,
că nu știe să-i conducă.

S'au oprit în mijlocul pădurii și sub
vălul întunecimii tremurătoare, istoviți și
încetși cum erau, s'au pus să-i facă lui
Dancu judecată.

— Tu ne ești dușman și ne duci la
peire. Ai vrut să ne conduci și ne-ai isto-
vit în deșert, de aceea trebuie să mori!

Și bubuitul tunetului întări cuvîn-
tele lor.

— Voi mi-ați zis: condu-ne! strigă
Dancu, postându-se în fața lor. Eu am
destoinicia conducătorului, de aceea m'am
pus în fruntea voastră! Ear' voi? Ce ați
făcut voi pentru mântuirea voastră? Voi
ați mers numai, și când calea vi-s'a
părut ceva cam lungă, v'ați pierdut cura-
giul. Voi ați mers numai pribegind, ca o
turmă de oi!

mulți să vorbească ungurește și chiar și dacă acesta ar fi scopul tuturor năzuințelor, nici atunci nu s'ar putea realiza scopul acesta în felul ca într'un timp ce se poate prevedea și precalcuța, cele 30 milioane de Maghiari inchipuite să ne steie la dispoziție intru împlinirea unei misiuni mari.

Ci tocmai din potrivă aceea e esențial, ca în cadrele statului maghiar cât mai mulți oameni să atingă acel grad al bunăstării economice și al independenței cetățenești, care între împrejurările de azi nu se poate realiza decât într'un stat modern consolidat și cu organizație democratică.

Ministri Székely și Zichy despre situația politică. Ministrul de justiție Székely a declarat la o întrunire de alegători ținută în Ujpest, că punctul de greutate al situației zace actualmente în tratările, care se urmează la Viena. Guvernul ungar are curajul să procedă la deslegarea gravelor chestiuni comune. Tratările vieneze urmăresc afirmarea limbii maghiare în procedura penală militară, introducerea plăților în bani gata și participarea industriei ungare la comanda pentru miliție. După rezolvirea acestor chestiuni urmează reforma democratică a dreptului electoral și reforma administrativă.

În aceeași zi a vorbit și ministrul Zichy în fața alegătorilor săi din Eger, spunând între altele că e condus față de toate confesiunile de cel mai curat și idealist liberalism. Prin urmare va fi cu dreptate față de toate societățile religioase recipiate și le va trata cu aceeași măsură dreaptă.

Despre România. Un distins flo-român, păstorul Dr. Schwarzlose, care a fost în două rânduri în România și a vizitat diferitele instituții culturale, monumentele istorice și centrele industriale, a ținut la societatea agricolă din Frankfurt pe Main o conferință foarte interesantă despre viața economică și culturală a României.

În conferința sa marele flo-român arată progresele săvârșite de România sub înțeleapta domnie a M. S. Regelui Carol. Cu privire la Evreii din țară d-l Dr. Schwarzlose se rostește astfel:

»Despre persecuția Evreilor nici nu poate fi vorba în România. Aceasta este o calomnie asupra acestui Stat foarte tolerant, care oferă nu numai ospitalitate, dar și cea mai largă exercitare a cultului.»

Politica comercială a Austro-Ungariei. În secțiunile delegațiunii austriace, cu ocaziunea discuțiilor pe articole șeful de secțiune Roesler, vorbind de politica co-

mercială a monarhiei, a declarat că punerea în vigoare a noului tratat de comerț cu România precum și tratatul de comerț cu Serbia ce va fi pus în vigoare în curând îndreptățește speranța că dezvoltarea ulterioară a legăturilor comerciale cu statele orientale va fi în curând cu putință în urma încheierilor tratatelor de comerț cu Muntenegrul și cu Grecia. Momentul încheierii unei atari convențiuni și cu Bulgaria va fi sosit atunci când pregătirile pe cari Bulgaria le face cu privire la modificarea tarifului ei vamal vor permite aprecierea definitivă a caracterului viitorului regim vamal în Bulgaria.

Evenimentele din Lisabona. Eri au apărut decretul prin cari se desființează camera pairilor, consiliul de stat, titlurile de nobleță, se izgonește dinastia de Braganza și se laicizează stabilimentele de binefacere.

Din Gibraltar se anunță că o supraveghe riguroasă se face în jurul palatului guvernatorului, unde sunt găzduiți suveranii portughezi. Regina Maria Pia și ducele de Oporto au plecat eri la Spezia pe bordul crucișătorului italian. Regina Maria Pia se va întâlni cu suveranii Italiei la San Rossore. Regele Manuel și regina Amalia s'au imbarcat pe yachtul englez »Victoria and Albert« care a plecat apoi la larg.

»Frankfurter Zeitung« scrie următoarele despre pricinile revoluțiunii:

»Starea țării era de mult coaptă pentru răsturnare. De zeci de ani suferă Portugalia din pricina unei administrații corupte și din a unui parlamentarism tot așa de corupt. Două partide, regeneradores și progressistas, se părăndau la cârmă, după sistemul rotației, obișnuit și în Spania; cabinetul se retrage după o vreme, iar opoziția vine la cârmă. Peste același răstimp se retrage și ea, de vine celălalt partid și tot așa înainte. Urmarea este că partidul de la putere caută să-și umple partizanii și pentru anii de opoziție. Neapărat opoziția e numai de formă, de oarece timpul retragerii e hotărât dinainte. Interesele țării, administrare pricepută și cinstită, reforme etc. sunt lucruri de mâna a doua

Boala ajunsese așa de rea, încât acum trei ani, regele s'a hotărât a face lovitură de stat și a da lui Franco dictatura. Acesta a început a face reforme prin decrete regești. Dar partidele cele două s'au unit și urmarea a fost omorul regelui și al prințului moștenitor la 1 Febr. 1908. Regenerados și progressistas s'au unit pentru apărarea monarhiei. Câtă vreme au lucrat în înțelegere, au mers lucrurile, dar curând s'au desbinat între dânși chiar în lăuntrul celor două partide au început desidențele și alcătuirile de partide nouă; iar miniștrii pricepuți n'au putut da.

rea a amuțit iluminată de această faclă a iubirii de oameni, și întunerecul a fugit dinaintea întinsei lumini, încându-se în mlaștine, în adânc de pădure și oamenii au rămas alături locului.

— După mine! strigă Dancu, plecând în fruntea norodului, ridicând sus inima aprinsă, luminându-le astfel drumul.

Și au pornit în urmă-i ca duși de o vrajă. Pădurea începu ear' să freacă, clătănându-și vârfurile cu mirare, dar' tremăntul ei se perdea în gălăgia veselă a norodului. Alergau repede, atrași de vedenia inimii arzătoare. Acei ce mureau acum, mureau fără lacrimi și fără părere de rău. Iar' Dancu mergea în fruntea lor și inima lui fălăia, fălăia într'una.

Și iată, pădurea începe a se rări, rămâne posomorâtă în urma lor și un popor de lumină se revârșea asupra lui Dancu și a tovarășilor lui. Întunerecul a rămas în urmă, iar' în fața lor strălucea soarele, câmpiile întinse stropii, de rouă, râul. În lumina soarelui ce apunea, râul părea roșu, ca sângele, ce curgea în țâșnituri calde în sânul lui Dancu.

Și Dancu, eroul mândru și cutezător, în agonie, își arunca privirea peste pământul liber dinaintea lui și — răsău cu mândrie. Apoi căzu mort. Incet șopteau arborii încremeniți în urmă-i și iarba stropită de sângele lui Dancu, le răspundea.

În cei doi ani din urmă au fost șapte schimbări de minister. Disolvarea Camerei și alegerea alteia n'a folosit de loc. »Cum se deschidea parlamentul, criza era gata.

Republicanii, cari în 1906 aveau 4 deputați, în 1908, 7 și în 1910, 14, au câștigat de partea lor armata și marina și revoluția s'a făcut.

Republicanii se apără de vre-un amestec în omorul regelui și al prințului moștenitor, arătând că opinia publică era de partea lor și nu aveau nevoie de fapte sângeroase.

Despre expozeul lui Aehrenthal.

— Voci de presă. —

Am semnalat eri, pe baza unor depeșe, ținută și părerea cercurilor și ziarelor oficiale din Germania și Italia, asupra expozeului contelui Aehrenthal și le-am redus la adeverata lor valoare.

Azi suntem în poziție a da unele din păreriile semnalate, iar în urmă reproducem părerea ziarului »Seara« din București, ziar neoficios și astfel liber în păreriile sale.

Voci din Germania.

Din Berlin se scrie:

Expozeul contelui Aehrenthal a făcut asupra cercurilor competente germane o impresie foarte favorabilă, mai ales în ce privește declarațiunile relative la menținerea păcii, cât și asupra atitudinii Austro-Ungariei față de Turcia și de chestiunea cretană, declarațiunii, cari corespund în totul vederilor Germaniei. Dacă contele Aehrenthal n'a insistat, ca în anul trecut asupra alianței cu Germania, aceasta se explică prin faptul, că alianța s'a accentuat îndeajuns, cu ocaziunea vizitei împăratului Wilhelm și a secretarului de stat Kiderlen Wächter la Viena. Relațiunile față de Italia sunt de asemenea bune, astfel, că nu s'a simțit nevoie de a insista asupra lor.

»Berliner Tageblatt« scrie următoarele:

În expozeul contelui Aehrenthal se vorbește cu insistență despre necesitatea cultivării relațiilor economice cu statele Balcanice. Cercurile politice sunt de părere, că s'a produs o schimbare în politica comercială a Austro-Ungariei, față de statele balcanice. Cauza ar fi eșecul politicii agrare, cât și scumpetea ce domnește în Austro-Ungaria.

»Vossische Zeitung« află din Viena, că expozeul contelui Aehrenthal a fost primit cu mare satisfacție de către cercurile diplomatice din Viena.

Voci din Italia.

Din Roma se scrie, că majoritatea ziarelor salută discursul împăratului Franz Josef către delegațiunii și expozeul contelui Aehrenthal, cu multă simpatie.

»Tribuna« scrie, că declarațiunea cea mai prețioasă a expozeului este aceea, prin care se accentuează, că Tripla Alianță este de acord în ce privește chestiunea orientală.

»Seara«

Cu titlul »Diplomația Austro-Ungară nu ne mai laudă«, ziarul »Seara« din Bu-

curești scrie următoarele, privitoare în deosebă la atitudinea diplomației austriace față de România:

Contele Aehrenthal — zice »Seara« — ne-a făcut o surprindere și o plăcere deosebită, prin discursul său din delegațiunii. Nu ne-a mai aruncat laudele jignitoare pentru atitudinea »pașnică« și »loială« a României în politica din Balcani. Nu ne-a mai umilit cu acele note bune, pe cari predecesorii săi și el însuși le aveau totdeauna la îndemână, pentru cuminenția noastră de copii ascultători ai bătrânei Europe, doritoare de somn ne-turburat.

Mărturisim, că nu ne așteptam la atâta bun simț și la atâta delicateță din partea trufașei diplomației vieneze. Tăcerea contelui Aehrenthal, în acest punct, este poate momentul cel mai interesant pentru noi din tot discursul său. Dacă s'a potrivit vreodată proverbul, că tăcerea este aur, apoi este de sigur acum. Noi constatăm, că impresiunea, pe care ne-a făcut-o tăcerea ministrului de externe al Austro-Ungariei, este tot ce poate fi mai excelent în raporturile dintre monarhia vecină și opinia noastră publică.

Intr'adevăr, renunțarea ministrului de externe austro-ungar la rolul de profesor răsplătit pentru purtarea exemplară a micii României, poate se însemna în inaugurarea unei concepțiuni mai respectuoase, despre demnitatea statului nostru și despre rostul neamului românesc în politica generală europeană. Măine poi-măne s'ar putea să ne pomemim, că un alt ministru de externe al Austro-Ungariei, va fi destul de priceput și destul de sincer, ca să exprime astfel de convingeri fără nici o rezervă.

Se nu ne facem, însă, iluzii pripite. Să ne mulțumim cu faptul nou, că diplomația monarhiei Habsburgilor nu s'au mai crezut autorizați a ne da certificate de purtare, și se cercăm tot-odată a ne explica fenomenul. Explicația nici nu-i greu de găsit. O avem de a gata chiar în discursul contelui Aehrenthal, acolo, unde se vorbește despre »excitabilitatea« foarte mare a opiniei publice din timpurile noastre.

Da, este foarte excitabilă opinia publică modernă. Lucrul se știe de mult în diplomația europeană și numai meșterii ei din Viena au cam întârziat să-l constate împietriți în procedurile vechei diplomații austriace, miniștrii de externe a Viena ne-au tot scotit ca pe niște nori, până ce ni s'a făcut lehamite de către tătura tutorat umilitor, și-am început să protestăm prin presă și prin întruniri publice în contra laudelor supărătoare, ce ni se adresau prin glasul unui Goluchowski sau Aehrenthal.

Cu toată cuviința unor »copii« emancipați, ne permitem să felicităm diplomația austro-ungară, pentru începutul de considerație ce ni se arată, deocamdată numai prin tăcerea elocventă, care pare o recunoaștere a greșalei de eri.

O primejdie în Ardeal.

Cu acest titlu »Pesti Hirli« scrie următoarele, asupra cărora vom reveni eventual:

»La Murăș-Oșorheiu a apărut o broșură, (de Nagysolymosi Szabó Fer. cu care ne-am ocupat și noi — Red. »G. Trans.«) care trebuie să atragă atenția tuturor maghiarilor asupra primejdiei ce din partea Românilor îi amenință în Transilvania.

»Autorul broșurei face statistica pământurilor arabile mai mari de 100 juguri (un jug egal 0,5764 hectar), cari se află în mâinile Românilor și constată, că aceștia stăpânesc în total 1 mil. 047.188 juguri.

»Dar statistica aceasta se referă numai la proprietățile ce trec de 100 juguri. Dacă s'ar scoti și proprietățile de-o întindere mai mică deținute de Români, atunci cifra suprafeței totale ar fi cu mult mai mare.

»Aceasta constituie o teribilă forță economică, de care trebuie ținut seama.

»Apoi mai sunt băncile și institutele de credit român, al căror capital social este mai mare de 20 milioane de cor.

»Numai pentru scopuri culturale, Români au sacrificat într'un an mai mult de 1 milion de cor., pe când în același an cea mai mare bancă ungurească din Transilvania, tot pentru scopurile culturale maghiare n'a dat decât 34 coroane!

»În Transilvania sunt 2913 școli primare, din cari în 1514 sunt predă în limba română.

»Cifrele acestea vorbesc dela sine asupra primejdiei la care maghiarismul

Cuvintele aceste au amărât și mai mult norodul.

— Trebuie să mori! Trebuie să mori! urlau.

Și pădurea vuia, vuia într'una, dând răspuns la urletele lor, ear' fulgerile spin-teacau în buclăși întunerecul. Dancu se uita la ei, pentru-cari a îndurat și vedea că-s tocmai ca dobitoacele. Oamenii îl împrejmuiau, dar' fața lor era rece și neînduplecată. Atunci a simțit o pornire de mânie, dar' în curând l-a potolit o altă pornire de milă. Iubea pe acești oameni și se gândea, că fără el s'ar fi prăpădit de mult. Și, la gândul acesta i-s'a aprins dorința de a-i mântui, și razele puternicului foc i-se restrângeau în ochi... Dar' soții lui credeau că e flacăra mâniei, așteptau ca lupii să se năpustească asupra lor, ca să-l sfășie și să-l omoare. El înțelese gândul lor, și inima i-s'a înflăcărat și mai tare, de oare-ce cugetul acesta îl mănnea adânc.

Ear' pădurea urma vuetul ei salbatic, cerul scântea și ploua, să verse...

— Ce se fac pentru oamenii aceștia? strigă Dancu mai puternic, ca tunetul.

Și, deodată își spintecă pieptul cu mâinile, smulse inima dintr'insul și o ridică sus deasupra capului.

Și — minune, inima lumina ca soarele, mai minunat decât soarele, și pădu-

e expus, din partea Românilor, în Transilvania.

>Dar plânsul și văicările nu ajută. Românii s'au întărit singuri, pe când Maghiarii din Transilvania, cari cu ani înainte constituiau o populație industrială activă, desfășurându-și produsele pe piețe bune în România, sunt astăzi cu totul distruși în urma războaielor vamale ale monarhiei cu România.

>Ungurii nu au să sufere mai puțin ca Românii sub greutatea jugului administrativ, dar Românii rezistă mai bine, pentru-că sunt bogați, pe când industriașii maghiari sunt ruinați.

>Încă odată; nu ajută la nimic plânsul și văicările. Românii sunt atât de puternici, că e cu neputință o luptă cu succes contra lor. Trebuie dar să facem pace cu ei, pentru-că ne lipsește cu totul puterea de a ne lupta cu dâșii și ai nimici sau simila.

Dela frații Aromâni din Turcia.

Dăm în următoarele știri mai nouă descriere mișcării și stării fraților Aromâni:

În lupta aprigă dintre naționalitățile Turciei europene, conaționali noștri din Pind s-au arătat totdeauna demni de încrederea guvernului otoman, scrie ziarul „Tanin”.

Cei dintâi, cari au salutat cu entuziasm proclamarea constituției au fost Aromânii. Câteva sute de voinici dintre ei, au luat parte activă la împresurarea Constantinopolului, sub comanda lui Mahmud Șefket-Pașa, actual ministru de războiu. Evenimentele ulterioare au confirmat același lucru, de aceea, cu drept cuvânt „Tanin” a declarat pe Aromâni de cei mai cavaleresti susținători ai Împărăției.

Această apreciere vine la un moment oportun, când cearta dintre Patriarh și guvern amenința să producă tulburări religioase. Cu această ocazie s-au constatat tendințele politice ale șefului bisericii ortodoxe și nenumăratele sale refuzuri de a recunoaște pe Aromâni măcar ca naționalitate își găsește acum toată explicarea.

Sub regimul terorist al lui Abdul-Hamid, frații noștri au ispășit cu sute de victime revindicările lor naționale și religioase. *Intransigenții patriarhului și doveditele relații ale metropolitelor greci cu bandele antartilor-asasini, au stârnit un val de revoltă în întreaga suflare românească.*

Nici odată nu s-a arătat cu mai multă furie, cu mai multă sălbătăcie dorința de a sugruma un popor. Dar furtuna a trecut și o eră nouă s-a inaugurat în imperiu, cu toate protestările patriarhului loakim în contra noului regim.

Aromânii s'au simțit ușurați de pericolul, care le amenința existența națională. În schimb însă bandele nu se astâmpăraseră.

Asasinatele își urmară cursul, până când guvernul tinerilor turci luă în fine o hotărâre energetică și parlamentul votă legea bandelor.

Prin această lege draconică se izbea în existența nu numai a asasinilor, ci și a familiilor lor. După câțiva timp însă s-a resimțit efectul acestei legi. Bandele au dispărut și liniștea s-a restabilit în Macedonia.

Mai rămăneau certurile religioase dintre naționalități, cari dădeau naștere încă la conflicte sângeroase. Ca să pue capăt acestei stări de lucruri guvernul a deus în parlament legea bisericilor în litigiu. Cu toate protestările deputaților greci și ale patriarhului legea a fost votată. *Cu această ocazie reprezentanții Aromânilor în parlament, d-nii Dr. Filip Mișea și N. Bașaria, au ținut câte un discurs foarte aplaudat și comentat.*

Grecii însă nu s-au astâmpărat. Pe când adunarea națională din Atena avea de gând prin reprezentanții cretani să proclame anexarea Cretei, Patriarhul a anunțat pe ministrul instrucției publice de convocarea unei alte adunări naționale, care să se pronunțe asupra legii bisericilor în litigiu.

Guvernul a recunoscut tendința politică a acestei adunări naționale și s'a ocupat din toate forțele la convocarea ei. În taină, prin bisericile din provincie și Constantinopol, comunitățile grecești au ales delegați pentru cea adunare.

Guvernul însă arestează dela început zece delegați și mobilizează trupe, ca să zădărnicească ținerea adunării. Patriarhul a fost nevoit să renunțe la adunarea națională și s'a zvonit chiar despre demisia sa.

Astfel s-a înăbușit ultima încercare a Grecilor din Turcia de a exploata chestiunile religioase în sens politic. Cu această Aromânii câștigă mult. Fiind mai puțini și mai slab organizați naționalicește, tot pericolul acestei politici se răstrângea asupra lor.

Victoria morală în acest conflict dintre guvern și patriarhie a fost a Aromânilor.

Legea bandelor a liniștit comunele românești din Macedonia de teroarea asasinilor, și efectele acestei politici înțelepte a junilor-turci s'au resimțit de curând.

Intregul ținut al Megleniei a trecut de partea propagandei noastre.

Pe de altă parte în Epir, Aromânii câștigă teren de propagandă din ce în ce mai mult. ;

Guvernul june-turc, după toate simptomele ce le arată Aromânilor, se pare, că e hotărât să sprijinească moralicește o mișcare culturală, care să contrabalanseze influența grecească în Epir.

Românii de pretutindeni întâmpină cu bucurie progresul Aromânilor și acest lucru să le fie ca un sprijin în lupta lor de rededeptare națională!

Acum câte-va zile a sosit în capitală d-l M. Bendu, un fruntaș român din Macedonia și membru în eforia centrală din Bitolia, instituită în urma congresului care a avut loc astă-vară.

Această eforie s'a ales pe baza iradei imperiale, acordată de către fostul Sultan, prin care recunoaște în mod oficial naționalitatea românească din Turcia și îi dă dreptul de a se constitui în comunități cari să-și administreze școlile și bisericile.

Această iradea însă nu putuse fi aplicată până acum din cauza terorismului exercitat de bandele grecești, sub vechiul regim.

Noul regim intronând egalitatea și libertatea, Aromânii s'au grăbit a profita spre a se organiza și ei pe baza drepturilor câștigate, întocmai ca și celelalte naționalități, spre a recăștiga cu incetul terenul pierdut.

Eforia centrală odată constituită, a fost aprobată de autoritățile turcești, care au și început a avea cu ea relații oficiale și a o considera ca reprezentanța poporului.

D-l Bendu a fost trimis acum ca să aducă acest lucru la cunoștința societății de cultură macedo-română și a celor în drept, spre a le cere sprijinul în scopul unei îndrumări uniforme a chestiunii noastre culturale din Macedonia.

În acest scop Duminecă a fost convocat consiliul de 35 al societății de cultură macedo-română. La acest consiliu a luat parte și d-l Bendu, care a arătat starea în care se află românismul din cauză, că n'a fost organizat ca celelalte naționalități. Apoi a cerut sprijinul societății. Consiliul de 35 în unanimitate a recunoscut, că singura instituție potrivită tradițiilor și nevoilor Aromânilor din Turcia, este aceea a eforiilor; că de azi înainte va recunoaște eforia centrală din Bitolia ca singurul reprezentant al poporului aromănesc și că îi va da nu numai sprijinul, dar, că va interveni și pe lângă cei în drept spre a o recunoaște și pe viitor a nu mai numi inspectori cum se obicinuia până acuma.

G. Gracchus.

ȘTIRI.

— 5 Octomvrie v.

Accidentul d-lui Crăniceanu. Toți cei răniți din familia ministrului de războiu al României când cu accidentul cu automobilul, precum d-l, d-na și d-șoara Crăniceanu se află mai bine și înafără de orice pericol. Singur șoferul se găsește în o stare mai desperată.

În urma accidentului nenorocit, d-l Crăniceanu a primit depeșe de regretu nu numai dela Curtea regală română și dela fruntașii României, ci și dela personalități înalte din străinătate. Astfel și-au exprimat regretu prințul moștenitor al Germaniei, ministrul de războiu al Turciei, arhiducele Francisc Ferdinand etc.

Depeșă acestui din urmă este următoarea:

Adânc mișcat de știrea tristului accident întâmplat domniei voastre și familiei, vă trimit Excelenței cele mai sincere condolențe, rămânându-vă recunoscător dacă ați binevoi să-mi comunicați apropiata și completă d-voastră însănătoșare, pe care o doresc din suflet.

Archiducele Frantz Ferdinand.

Proces de presă. Profesorul Orosz Gyorgye, viteazul din Sibiu — cum ni-se scrie — ar fi făcut proces de presă „Gazetei” pentru publicarea cunoscutei declarații a tinerimei noastre din Sibiu. Cică i-s-a atactat onoarea mnealui.

Apoi dacă-i așa, la revedere d-le Gyorgye.

Cucerirea văzduhului. O telegramă din Atlantic City vestește că aviatorul Wellmann a pornit să zboare peste Atlantic în Europa. Sboară acum spre nord spre a ajunge pe drumul urmat de vasele ce comunică între Terra nova și Anglia. O telegramă fără sarmă trimisă de pe balonul lui Wellmann și sosită în Islanda anunță, că toți călătorii se află bine.

După o telegramă din Londra aviatorul Clement Bayard a sburat din Franța la Londra într-o înălțime mijlocie de 650 picioare și cu o iuteală de 40 mile engleze pe oră.

Greva dela căile ferate franceze. Un comunicat al ministerului de lucrări publice arată că a cincea zi a grevei dovedește o complectă destindere. Pe rețelele de nord și vest ale statului greva poate fi socotită ca terminată. Situațiunea este normală pe celelalte linii. O demonstrațiune, plănuită de greviști în pădurea orașului, a fost oprită, luându-se în același timp măsuri pentru susținerea ordinii. Poliția aflând că se vor distribui și bombe, a făcut o descindere la ziarul „Le Liberaire” și a arestat pe girantul Dulac, pe administratorul Liberaire precum și pe numitul Long, care încerca să diminueze un pachet conținând trei gamele asemenea cu mașinele infernale. Comisarul de poliție Guichard, însărcinat cu supravegherea anarhiștilor și cu căutarea autorilor atentatului în strada Berri, a făcut în cursul nopții cu 80 agenți de poliție o perchizițiune la cărciuma frecventată în mod exclusiv de revoluționari și de socialiști. Vre-o 15 revoluționari, străini în majoritate, au fost arestați. S-a găsit la dâșii arme interzise. Guvernul are dovezi că atentatele săvârșite în decursul grevei au fost puse la cale de un comitet anarhist.

Necrolog. Pătrunși de adâncă durere, facem cunoscut tuturor rudeniilor, prietenilor și cunoscuților, că mult iubita noastră fiică, soră și nepoată Aurelia după grele suferințe, a încetat din viață, azi-dimineață, în vârstă de abia 16 ani. Rămășițele pământesti ale mult iubitei noastre răposate se vor transporta Joi în 7 (20) Octomvrie, la oarele 2 și jum. p. m., din casa părintească (Str. Căpitanului Nr. 5) și se vor așeza spre vecinicia odihnă în cimiteriul bisericii Sf. Nicolae din Brașov-Scheiu. Brașov, 5 (18) Octomvrie 1910. văd. Reveica N. Bârsan n. Găitan, mamă; cu fi: Constanța și Nicolae. Bucur și Maria Găitan; văd. Ana P. Bârsan, moși. Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

În atențiunea poliției. Un român brașovean ne roagă să aducem la cunoștința poliției, că în seara zilei de 13 Oct. a fost atacat pe promenada din apropierea „turnului alb” de patru dulăi zdraveni, cari se preumblau în deplină libertate și fără botniță în acea parte a promenații. Proprietarii cânilor, deși au intervenit bătând câinii, s'au ținut la o distanță mai mare, ca să nu fie recunoscuți de cel atacat.

În chestia consumării de pește ministrul reg. de agricultură a dat o circulară, în care se atrage atențiunea publicului, ca în timpurile aceste de epidemie, înainte de a pregăti mâncări de pești, aceștia să fie bine spălați cu apă fierbinte.

Tragerea în cercetare disciplinară a unui profesor sas. Ni-se scrie: Profesorul brașovean Friedrich Lexen a scris cu câteva luni înainte niște articoli, în cari a criticat cu asprime conzistoriul ev. Urmarea a fost tragerea în cercetare disciplinară a d-lui profesor Lexen. Pertractarea finală, care promise a fi foarte interesantă, va avea loc Joi în 20 Oct. la oarele 3 p. m. în sala de audiție a gimnaziului evangelic.

Arestarea unui aviator. Din Limoges se anunță, că aviatorul Bailhod a făcut Duminecă o ascensiune cu un monoplan pornind din mijlocul orașului pe bulevardul 14 Iulie. Aparatul s-a prins în crăcile pomilor și a căzut asupra mulțimei. O tânără fată de 14 ani a fost ucisă, 2 copii răniți. Aviatorul a fost arestat.

Foc. Eri spre amiază s-a declarat un foc în grajdul pielarului Georg Zeimes din Blumenau Str. Morii Nr. 1. Focul a fost localizat înainte de-a sosi pompierii la fața locului.

Sâmbătă după amiază a izbucnit un foc în magazinul de chibrite al comercian-

tului Alfred Tartler din strada Hirscher O mare cantitate de chibrite a fost distrusă.

Teatru. Azi Marți se dă frumoasa operetă „Ein Walzer-traum”, iar mâine Miercuri se va juca opereta în 3 acte „Die Schützenliesl”.

Cercul Henry. Sâmbătă și-a început reprezentațiile în Brașov marele circ Henry, cu personalul său bine instruit și cu animalele (cai frumoși, elefanți, câni) dresate minunat, e vrednic de atențiunea publicului, care de altcum în cele câteva reprezentații de până aci l-a cercetat în număr uriaș. Se vor da încă numai câteva reprezentații.

Cât aur se estrage? În rândul întâiu stă Africa, cu 250,588 de chilogr., apoi America cu 142,281 chilogr. și Australia cu 110,343 chilogr. În Europa Rusia e statul care produce mai mult aur: 42.209 chilogr., Germania nu produce decât 97 chilogr., Austro-Ungaria produce 3715 și Franța 1257 chilogramme. Geologii de mult au profetizat, că producțiunea aurului se va împuțina, statistica dovedește însă contrariul.

Importul de carne din Argentina în Austria. Guvernul austriac a dat societății de navigațiune austro-americană permisțiunea, de-a importa 800,000 chilogramme de carne din Argentina. Această cantitate de carne va sosi prin luna Decemvrie la Triest.

NOU ABONAMENT

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI”

Cu 1 Octomvrie 1910

se deschide nou abonament la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii ziarului nostru cu atât mai vărtos, că din pricina mulțime restanțelor suferă foarte mult expediția regulată a ziarului. Rugăm din nou cu insistență ca să se reguleze abonamentul restant, almină treia va fi oprită trimiterea ziarului.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 coroane, pe șase luni 12 coroane, pe trei luni 6 coroane, pe o lună 2 coroane.

Pentru România și străinătate: Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 franci, pe trei luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50.

ADMINISTRAȚIUNEA.

Bibliografie.

A apărut Nr. 17 din „Revista ilustrată pentru copii” „Fluerășul”. Apare de 2 ori pe lună. Abonament 6 coroane pe un an. Cine plătește costul obține întreaga colecție dela Nr. 1. „Fluerășul e unica revistă română pentru copii” și are de patron pe A. S. R. Principele Nicolae de România-Biroul Str. Morfeu 8 București. Trimete nu mere de probă gratuit.

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 18 Oct. Trenul de persoane, care a plecat eri dim. spre Szerencs, a derailat când eșia din această stație. Conducătorul trenului Labsanczky a murit, unui alt împiegat roatele i-au tăiat picioarele.

Londra, 18 Oct. Ziarul „Daily Mail” a primit eri următoarea telegramă dela aeronautul Wellmann: „Sburăm deja de 24 ceasuri în direcțiunea liniilor de navigațiune. Totul merge splendid”.

În Londra se așteaptă cu o deosebită agitație știri dela îndrăzneții aeronauți americani. S'au făcut multe rămășaguri.

Constantinopol, 18 Oct. Guvernul otoman a hotărât să nu-și dea consimțământul pentru ridicarea unui exarhat român în Macedonia. Totuși el e dispus să recunoască pe episcopii români, cari trebuie să se instaleze, după cum am anunțat, unul la Metsovo, celălalt la Monastir.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Succesorii.

Redactor respons.: Ioan Spudercu.

La croitoria universală

Braşov, strada Mihail Weiss Nr. 10
(Casa proprie).

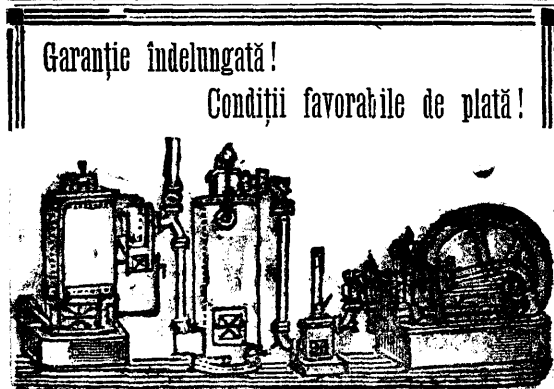
Subscrisul îmi i-au voia a atrage atenţiunea On. Public asupra croitoriei mele militare şi civile la care se confecţionează

REVERENZI

şi tot felul de uniforme după croiala cea mai nouă. Totdeauna stau la dispoziţiunea Onoratului Public a pregăti un lucru solid şi deplin corăspunzător. Pentru comande cât mai multe rog pe On. Public a-mi oferi binevoitorul sprijin. — Comandele urgente se efectuează în timpul cel mai scurt, — Semnez cu toată stima:

George Szócs,
Măestru croitor.

Garanţie îndelungată!
Condiţii favorabile de plată!

FABRICA DE MOTOARE
A. G. DRESDNER
una din cele mai vechi şi mai mar
FABRICI de MOTORE

Liferează
MOTORE şi LOCOMOBILE
care funcţionează: perfect, durabil,
precis şi sigur, puse în mişcare cu
Gaz (Sauggas), Benzin, Uleiul brut
Acetylen.

Representant General şi Depozit:
Gellért Ignác és T-sa,
Budapest, Teréz-Körut 41.
Telephon Nr. 12-91.
(175,1-0.)

Wilhelm Csallner,

turtar.
BRAŞOV, Strada Lungă Nr. 43.
Produce cele mai bune şi fine turtedulci cu deresnri, migdale, piperşi turtă de Nürnberg.
Pentru restaurante cele mai fine prăjituri desert.
Tot acolo se capătă Met de miere foarte finşi cu efect vindecător.
Pentru pomeni recunoscuta turtă dulce a lui Csallner.
Vanzătorilor se dă rabat. 1148,1-11.

Un învăţăcel

din casă bună cu 1-2 clase civile sau gimnaziale, află imediat aplicare pe lângă condiţiuni favorabile în prăvălia de băcănie, fierărie şi bumbăcărie a D-lor

B. Popovits şi Fii
în Haţeg (Hätszeg).

1212. 1-1.

Publicaţiune.

Comisiunea orăşenească pentru conscrierea viriliştilor va ţinea, pentru stabilirea listei viriliştilor orăşăneşti pe anul 1911, şedinţă publică în 22 Octombrie 1910 la 3 oare p.m. în localul registraturii din edificiul Magistratului (str. Porţii No. 63).

Fiecare cetăţean, care dispune de documentele necesare spre a se putea dovedi dreptul de virilist, se poate presenta la comisiune şi poate pretinde să fie luat în listă ca virilist.

Comisiunea pentru conscrierea viriliştilor.

Preşedinte, Graef m./p.

PENTRU COMBATEREA anemiei, gălbănărei, slăbiciunii generală, misnuire grea, lipsă de apetit, nervositate, friguri, este probat şi cu efect

Vinul feruginos China
Se capătă la producător:

farmacia V. Klein, Braşov,

Strada Caterinei Nr. 7. şi la farmacia F. JEKLIUS strada Porţii. — Nr. 1083 (1-52.)

Recomandăm cetitorilor ziarului nostru, Magazinul de haine şi Confecţiuni de dame

I. ASCHER

Braşov, Strada Inului Nr. 26.

unde pot cumpăra de superioritate constatată **haine** pentru bărbaţi, băeţi şi copii, asemenea şi pentru dame şi fetiţe: **Jachete, Costume de dame, Foi, Halaturi, Bluze, Jupoaie** etc.

Recomandăm Onoraţilor părinţi, ca la începutul semestrului şcolar haine de copii şi fetiţe să le cumpere numai dela

Magazinul ASCHER,
Braşov, Târgul Inului 26.

Comande cu posta se efectuează complet cu **rambursă.**

Când se comandă, notaţi lăţimea peptului, culoarea stofii şi cam cu ce preţ.

1148,7-100.

Pentru ce nu convine se dau banii îndărăt.

Birou de informaţie.

Cunoscând multele lipsuri ale publicului românesc din provincă, m'am hotărât să deschid în Budapesta un

Birou de informaţie.

Orice informaţie referitor la petiţiile înaintate la ministerii, Curie, judecătoria etc., orice informaţii comerciale şi în general în oii-ce cauză — dau în decurs de 2-3 zile ori şi cui, resolvând toate chestiile în modul cel mai cinstit.

Fac mijlociri comerciale, comande etc.
Taxa de informaţie 3 cor. şi spesele de poştă pentru răspuns.

L. Olariu.

1177,1-10. Budapest, Lajos utca 141 III/19.

Ioan Apfelbach,

La reglele gulerilor.

Braşov, Strada Porţii Nr. 18.

Cel mai solid şi mai ieftin magazin cu articolele de tricotaş, albituri pentru bărbaţi şi cravate moderne.
Mare asortiment de ciorapi de copii, bărbaţi şi dame. 1148,1-52.

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei”
se pot face ori şi când pe timp mai îndelungat sau lunar.

Administr. „Gazetei Trans.”

Tipografia Mureşanu Braşov

Târgul Inului nr. 30.

Biroul Tipografiei în curte et. I.

Telefon inter. nr. 226.

Aci se efectuează toate comandele.

Acest stabiliment este aranjat din nou cu un bogat asortiment de material, cu cele mai frumoase şi mai moderne corpuri de litere, provăzută cu toate mijloacele tehnice tiparului, astfel încât ne-a flăm în plăcută poziţie de a putea satisface pe terenul artelor grafice, şi celor mai rafinate dorinţe. Fără concurenţă, la nivelul recerut de timpul prezent s'a avântat Tipografia A. Mureşian, prin noua aranjare. Muncitori experţi, puteri de primul rang. De aceea ne este posibil a pregăti urgent şi cu acurateţă ori ce lucrare cât de extinse, opuri, Istorii, volume, monografii, şi tot felul de lucrări cât de complicate la noi se efectuează prompt, cu febrilă iuteală, gust şi frumuseţe artistică, Preţuri moderate.

Ne rugăm pentru spriginirea binevoitoare prin dese comande.

Toate comandele, scrisorile, mandatele şi banii, sunt a se adresa direct la

Direcţiunea Tipografiei A. Mureşian Braşov

IMPRIMATE, CĂRŢI, ştiinţifice, didactice şi literare. — STATUTE, — foi periodice, Preţuri curente. Protocoale tabelarice, tot felul de invitări la petreceri, logodnă, cununie, în colori şi simple, lucrări artistice executate modern. Toate comandele vor fi punctual, grabnic efectuate cu preţurile cele mai convenabile.

Atelier de arte grafice stabiliment nou aranjat cu cele mai frumoase litere

LUCRĂRI PENTRU bănci, Bilanţe, Libele de depuneri executate artistic în toate culorile după dorinţă. Compturi, adrese Circulare, Scrisori, Firme, DIPLOME, GALANTERII, Bilete de vizită, Logodnă Cununie, Necroloage. Tot soiul deele şi băa anunţe preţuri foarte moderate. Cele mai modern tiparitururi comer

Stabiliment de nou asortat şi aranjat cu cele mai bogate garnituri